

**Bijlage 1 : overzicht van reserves en informatie per reserve**

(bron: jaarrekening 2009)

Overzicht van de reserves bij de gemeente Beemster per 31-12-2008:

|   |             | Saldo              |
|---|-------------|--------------------|
| <b>Algemene reserve</b>   |             | <b>€2.313.242</b>  |
| <b>Bestemmingsreserve</b>   |             |                    |
| <i>Reserves waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven</i> |             |                    |
| Reserve dorpsuitleg   | € 18.541    |                    |
| Reserve aankoop kunstwerken   | € 1.188     |                    |
| Reserve volkshuisvestingsdoeleinden                                     | € 200.937   |                    |
| Reserve egalisatie renteresultaten                                      | € 1.182.188 |                    |
| Reserve oude activa BCF   | € 103.336   |                    |
| Reserve archeologiebeleid   | € 16.999    |                    |
| Reserve rekenkamercommissie   | € 15.000    |                    |
| Reserve RES Zaanstreek – Waterland                                      | € 8.500     |                    |
| Reserve viering 400 jaar Beemster                                       | € 75.000    |                    |
| Reserve realisatieplan E-Beemster                                       | € 74.205    |                    |
| Reserve uitvoering WMO huishoudelijke zorg                              | € 90.000    |                    |
| Reserve dorpsontwikkelingsplan Noordbeemster                            | € 15.000    |                    |
| Reserve ontwikkeling breedbandtechnieken                                | € 20.000    |                    |
| Reserve onderzoek dorpshuis/wijkcentrum MB                              | € 35.000    |                    |
| <b>Subtotaal</b>  |             | <b>€ 1.855.895</b> |
| <i>Reserves voor egalisatie van tarieven</i>                            |             |                    |
| Reserve vervanging/renovatie riolering                                  | € 475.634   |                    |
| Reserve egalisatie afvalstoffenheffing                                  | € 274.827   |                    |
| <b>Subtotaal</b>  |             | <b>€ 750.460</b>   |
| <i>Reserves in verband met bruto activering vaste activa</i>            |             |                    |
| reserve gemeentehuis  | €1.407.600  |                    |
| obs “de Blauwe Morgenster”  | € 440.000   |                    |
| gymlokaal obs “de Blauwe Morgenster”                                    | € 147.500   |                    |
| bibliotheek T. de Coenestraat 4 MB                                      | € 254.800   |                    |
| verbetering gebouw “Onder de Linden”                                    | € 18.000    |                    |
| speeltuin “de Vreugdegaard”   | € 54.400    |                    |
| renovatie/uitbreiding Beejeegebouw MB                                   | € 54.000    |                    |
| kinderdagverblijf / psz N. Cromhoutlaan 3 MB                            | € 180.000   |                    |
| buitenschoolse opvang / T. de Coeneplein 6 MB                           | € 15.400    |                    |
| ondergrondse glasbak nabij supermarkt MB                                | € 3.900     |                    |
| riolering Westbeemster  | € 174.365   |                    |
| groot onderhoud Middenweg 141/143 MB                                    | € 51.800    |                    |
| groot onderhoud Rijperweg 81 MB   | € 16.900    |                    |
| groot onderhoud Rijperweg 108/110/111 MB                                | € 40.600    |                    |
| <b>Subtotaal</b>  |             | <b>€ 2.859.263</b> |
| <b>Totaal bestemmingsreserves</b>                                       |             | <b>€ 5.465.620</b> |
| <b>TOTAAL RESERVES</b>  |             | <b>€ 7.778.862</b> |

### **Informatie per reserve**

Het is voor de besluitvorming over de besteding van de reserves noodzakelijk inzicht te hebben in de mogelijke budgettaire consequenties daarvan. In verband hiermee wordt per reserve het volgende vermeld:

- Is het een vrije- of dekkingsreserve.
- Welke opbrengsten samenhangen met die reserve en wat met die opbrengsten is gedaan of kan worden gedaan:
  - toegevoegd aan de reserve, of
  - (geheel of gedeeltelijk) gebruikt ter incidentele of structurele dekking van exploitatielasten.

### **Algemene reserve**

= vrije reserve (met inachtneming van de door de raad vastgestelde ondergrens)

#### **Bestedingsmogelijkheden:**

##### ▪ ***Dekking exploitatie – uitgaven***

De algemene reserve kan worden gebruikt voor de dekking van de exploitatie-uitgaven (het sluitend maken van de begroting). Op zich is dit geen probleem. Echter zodra uit de meerjarenraming blijkt dat de reserve structureel moet worden gebruikt voor de dekking van de exploitatie-uitgaven is er sprake van een beperking in de besteedbaarheid van de algemene reserve.

*Wanneer er dus sprake is van een tekort dan dient er een dekkingsplan te komen waarmee het tekort (verlies) in de nabije toekomst wordt ingelopen. Dit specifiek dekkingsplan voor verliezen moet een relatief korte en dus overzienbare periode bestrijken. Wanneer er geen dekkingsplan is en de verliezen uit de gewone lopende middelen moeten worden goedgemaakt, dan dienen deze verliezen ten laste van de rekening van baten en lasten te worden afgeboekt. Deze verliezen komen dan vervolgens via de bestemming van het saldo indirect in mindering op de algemene reserve. Wanneer deze reserve daardoor onaanvaardbaar laag is geworden, zal er vervolgens een dekkingsplan moeten komen waarmee de reserve weer op peil wordt gebracht. Voor de financiële positie van de gemeente is het noodzakelijk dat de gewenste ondergrens van de algemene reserve in acht wordt genomen. Het op deze manier toepassen van het voorzichtigheidsprincipe voorkomt dat verliezen ongedekt naar de toekomst worden verschoven.*

##### ▪ ***Dekking investeringsuitgaven***

###### *Vervangingsinvesteringen*

Vervangingsinvesteringen zijn investeringen die in principe periodiek terugkeren. Meestal gaat het om duurzame middelen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering van een organisatie. Te denken valt aan vervoermiddelen, gereedschappen, software, computers etc. De beslissing om deze investeringen te vervangen dient primair gebaseerd te zijn op de technische levensduur (afschrijvingstermijn). Vervanging zal uiteraard slechts nodig zijn indien de gemeente de taak waarvoor de duurzame middelen worden aangeschaft nog zal vervullen. Indien taken worden afgestoten is de aanschaf van daaraan gerelateerde productiemiddelen uiteraard ook niet meer nodig.

Aangezien uit de vervangingsinvesteringen voortvloeiende lasten (kapitaallasten en overige kosten) over het algemeen kunnen worden gedekt uit de vrijvallende lasten van de op dat moment afgeschreven vervangingsinvesteringen, is het aanwenden van de algemene reserve in deze niet aan te raden. Hierbij is wel van belang dat de technische levensduur als uitgangspunt voor vervanging wordt genomen. Voor investeringen waarvan de levensduur reeds is verstreken dient financiële ruimte te worden gevonden binnen het bestaande budget.

Wel dient er rekening te worden gehouden met het feit dat op het moment van vervanging de investering duurder is geworden, waardoor de kapitaallasten wellicht hoger zullen uitvallen.

###### *Nieuwe investeringen*

Het gebruiken van de algemene reserve voor de (gedeeltelijke) financiering van een nieuwe investering heeft tot voordeel dat de kapitaallasten van deze investering gedurende de levensduur niet ten laste komen van de exploitatie. Wel dient rekening te worden gehouden met het feit dat ook deze investering na het verstrijken van de technische levensduur moet worden vervangen. Er dient dan budgettaire ruimte te zijn om deze vervanging te kunnen realiseren, tenzij wordt besloten niet tot vervanging over te gaan op basis van eerder genoemde argumenten. Aangezien de technische levensduur van investeringen meestal langer is dan 10 jaar, is er voldoende tijd om budgettaire ruimte te zoeken voor de eventuele vervanging.

Er moet wel rekening worden gehouden met de eventuele hogere onderhoudskosten en/of overige kosten die verbonden zijn aan de nieuwe investering. Deze uitgaven komen wel ten laste van de exploitatie.

- Besteding van de reserve zonder een tegenpost

Het gaat hierbij om bijdragen aan derden of subsidies. Bijvoorbeeld een eventuele storting in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

*De besteding van de reserve voor dit soort doeleinden vermindert de beschikbaarheid daarvan als financierings- of beleggingsbron en vermindert daarmee structureel de daarmee samenhangende besparingen / opbrengsten en leidt daarmee dan ook tot een budgettaire verkrapping.*

*Bij de gemeenste Beemster komt dit tot uiting in het renteresultaat. Dankzij het gebruik van de reserve egalisatie renteresultaten zullen de budgettaire consequenties als gevolg hiervan pas na tien jaar plaatsvinden.*

⇒ **Bestemmingsreserves waaraan door het bestuur een bestemming is gegeven.**

- **Reserve dorpsuitleg**

= vrije reserve

De reserve dorpsuitleg is een reservering voor de kosten die in beginsel betrekking hebben op de uitvoering van de bestemmingsplannen (grondexploitatie). Deze reservering is terug te vinden in de zogenaamde plankosten (exploitatieopzet). De reserve wordt gevoed door in de grondprijs per vierkante meter een opslag van €10 te hanteren. Pas op het moment dat de raad besloten heeft tot verkoop van gronden binnen een bestemmingsplan vindt de storting in de reserve plaats op basis van het werkelijk aantal verkochte vierkante meters. De betreffende stortingen in deze reserve worden dus binnen de grondexploitatie aangemerkt als kosten.

#### Bestedingsmogelijkheden

Deze reserveringen kunnen ons inziens mogelijk dienen voor de bekostiging van de aanleg van gemeenschapsvoorzieningen binnen de gemeente. Hierbij moet evenals bij de algemene reserve wel onderscheid worden gemaakt tussen nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen. Een andere mogelijkheid is om deze reserve in de toekomst in te zetten voor eventuele verliesgevendende bestemmingsplannen. Op dit moment is hier echter nog geen sprake van.

- **Reserve aankoop kunstwerken**

= vrije reserve

Met ingang van 2009 wordt de reserve gevoed door een jaarlijkse storting van €4.000,- ten laste van de exploitatie. De reserve wordt gebruikt voor de mogelijkheid in het herdenkingsjaar 2012 de gemeentelijke collectie kunstwerken in de tuin van het gemeentehuis en/of in een van de dorpskernen uit te breiden.

- **Reserve volkshuisvestingsdoeleinden**

= vrije reserve

Deze reserve is in 1995 gevormd uit de opbrengst (gedeelte) in verband met de verkoop van de complexen bejaardenwoningen in het Pr. Beatrixpark te Middenbeemster en Zuiderhof te Zuidoostbeemster.

Richtlijnen van de Staatssecretaris van VROM gaven destijds aan dat deze opbrengst moest worden gebruikt "in het belang van de volkshuisvesting". Dit is logisch, want de opbrengst is namelijk verkregen door verkoop van relatief fors door het Rijk gesubsidieerde woningbouw. De opbrengst moest dan ook in de administratie zichtbaar blijven via een aparte reserve.

#### Bestedingsmogelijkheden

Zoals al aangegeven dient het gereserveerde bedrag te worden gebruikt in het belang van de volkshuisvesting. In de praktijk is het begrip "belang van de volkshuisvesting" vrij ruim, bijvoorbeeld mogelijk maken goedkope woningbouw (lagere grondprijs), aanleg riool, stads- en dorpsvernieuwing (b.v. herinrichten woonomgeving).

▪ **Reserve egalitatie renteresultaten**

= dekkingsreserve

Eerder in deze notitie hebben wij gemeld, dat door de thans gehanteerde systematiek op een relatief solide wijze toch grote bedragen aan rente als dekking voor de exploitatie kunnen worden gebruikt. Hierbij is het uitgangspunt dat er gewerkt wordt met een renteresultaat in combinatie met een "egalitatie-reserve renteresultaten".

In het kort houdt deze systematiek het volgende in. Het gebruiken van een renteresultaat (*dat in de praktijk voornamelijk zal worden gevoed door rente die de aanwezigheid van reserves genereren*) als dekkingsmiddel maakt de begroting kwetsbaar, omdat door het aanwenden van reserves het renteresultaat zal dalen. Het renteresultaat is dus onderhevig aan schommelingen. Om de rentebaten voor langere tijd in te kunnen zetten ten gunste van de exploitatie is een oplossing gevonden, waarbij de begroting bij een daling van het renteresultaat geen grote schokken ondergaat. Deze oplossing is het werken met een reserve egalitatie renteresultaten overeenkomstig raadsbesluit van 24 april 1997.

Deze methodiek houdt in dat het renteresultaat jaarlijks wordt gestort in deze reserve. Vervolgens wordt jaarlijks 1/5 deel (m.i.v. 2001; daarvoor was dit 1/10 deel) van de omvang van de reserve gebruikt als dekkingsmiddel voor de begroting. Jaarlijks wordt het renteresultaat toegevoegd aan deze reserve en vervolgens wordt dan voor de dan volgende 5 jaar weer een jaarbedrag berekend. Bij een toevoeging van het renteresultaat stijgt, indien de toevoeging hoger is dan de jaarlijkse onttrekking, de stand van de reserve en derhalve ook het bedrag voor de komende 5 jaar.

De voordelen van deze methode zijn:

- een daling van de reserve egalitatie renteresultaten heeft pas na minimaal 5 jaar gevolgen voor de begroting, zodat er voldoende tijd is om daarop te anticiperen;
- de begroting wordt niet beïnvloed door tegenvallende renteresultaten;
- door de (voortschrijdende) termijn van 5 jaar wordt de financiële positie van de gemeente stabiel;
- het renteresultaat wordt uiteindelijk volledig ingezet als dekkingsmiddel.

**Bestedingsmogelijkheden**

Het is mogelijk om tussentijds, als gevolg van budgettaire tegenslag, voor een bepaald jaar te beslissen om het renteresultaat - als uitzondering - niet in de egalitatie-reserve te storten maar voor andere zaken aan te wenden. Voor de begroting heeft dat geen invloed, omdat het bedrag dat minimaal nog 5 jaar ten gunste van de begroting wordt gebracht, vaststaat.

▪ **Reserve oude activa BCF**

= dekkingsreserve

Op 1 januari 2003 is de Wet op het BTW-compensatiefonds in werking getreden en is het BTW-compensatiefonds ingevoerd.

De waardering van de oude activa op de balans, aangeschaft voor de inwerktreding van het BFC bevat nog een BTW-component. Hetzelfde geldt voor de kapitaallasten van deze activa die ten laste komen van de exploitatiebegroting. Dit BTW-component moet worden afgeschreven gedurende de lengte van de nog resterende afschrijvingstermijnen.

Omdat er geen uitname uit het gemeentefonds in 2003 geschiedt maar in 2004, is het eenmalige voordeel van 2003 gebruikt worden om de BTW in de oude activa te dekken. De reserve valt in 10 jaar ten gunste van de exploitatie vrij en daarbij verminderd de jaarlijkse vrijval elk jaar met 10%.

▪ **Reserve archeologiebeleid**

= vrije reserve

In 2005 is de monumentenwet gewijzigd, waarin wordt aangegeven dat de kosten op de initiatiefnemer verhaald dienen te worden. Omdat dit niet zonder meer vanzelfsprekend is, en er geen leges voor archeologie aan een bouwvergunning kunnen worden gekoppeld (geen wettelijke basis), is de reserve archeologiebeleid gevormd.

De reserve werd gevoed door een eenmalige toevoeging van €20.000,- ten laste van de algemene reserve (in 2005) en er wordt voor elke verkochte m<sup>2</sup> bouwgrond een bedrag van €2,00 toegevoegd aan de reserve.

- **Reserve Rekenkamercommissie**

= vrije reserve

De reserve rekenkamercommissie is gevormd om eventuele incidentele kosten te kunnen dekken. Voorstelbaar is dat de rekenkamercommissie op enig moment voor een bepaald onderzoek externe deskundigheid wil inhuren. In dat geval is het jaarlijkse budget ad €15.000,- al snel ontoereikend en zou er een raadsvoorstel gedaan moeten worden om extra budget beschikbaar te stellen. Door het vormen van de reserve rekenkamercommissie wordt meer vrijheid geboden. De reserve is gevormd door het in 2006 niet benutte budget.

- **Reserve RES Zaanstreek – Waterland**

= vrije reserve

De voor 2006 geraamde bijdrage van €8.500,- is niet tot uitbetaling gekomen. Gelet op het belang van de RES-projecten (Regionale Economische Samenwerking) is van het beschikbaar gestelde budget voor dit doel een reserve gevormd, waardoor het budget beschikbaar blijft voor dit doel.

- **Reserve viering 400 jaar Beemster**

= vrije reserve

In 2006 is een bedrag ad €5.000,- beschikbaar gesteld. In 2007 is ten laste van de algemene reserve een bedrag van €45.000,- toegevoegd aan de reserve viering 400 jaar Beemster. In 2012 bestaat de Beemster polder 400 jaar en de verwachting is dat er voor de kosten van de viering van dit feit beroep zal worden gedaan op een bijdrage van de gemeente.

- **Reserve realisatieplan E-Beemster**

= vrije reserve

De reserve realisatieplan E-Beemster is gevormd om de digitale dienstverlening van de gemeente Beemster te verbeteren. Hiervoor wordt onder andere een extern deskundige ingehuurd. Uit het voordelige resultaat in 2007 is een bedrag van €100.000,- beschikbaar gesteld..

- **Reserve uitvoering WMO huishoudelijke zorg**

= vrije reserve

De reserve uitvoering WMO huishoudelijke zorg is in 2007 gevormd naar aanleiding van een overschot ad €90.000,- op het beschikbare budget voor de uitvoering van de WMO huishoudelijke zorg. De gemeente heeft in het kader van de WMO bijzondere taken om de sociale samenhang en participatie binnen de (kernen) van de gemeente te bevorderen.

- **Reserve dorpsontwikkelingsplan Noordbeemster**

= vrije reserve

De reserve dorpsontwikkelingsplan Noordbeemster is gevormd naar aanleiding van het niet benutte budget voor dit doel in 2007. Uit het voordelige resultaat in 2007 is een bedrag van €15.000 beschikbaar gesteld. Het dorpsontwikkelingsplan is gewenst vanuit een zorgvuldige ruimtelijke ontwikkeling en bevordering van sociale cohesie.

- **Reserve ontwikkeling breedbandtechnieken**

= vrije reserve

De breedbandtechnieken is een veelbelovende ICT-ontwikkeling die bijdraagt aan de sociaal-economische ontwikkeling van onder andere de gemeente Beemster. Het is wenselijk dat ook in het grote buitengebied van Beemster deze technieken ontsloten wordt. Uit het voordelige resultaat in 2007 is voor de ontwikkeling van de breedbandtechnieken een bedrag van €20.000,- beschikbaar gesteld en kan de reserve, zo nodig, worden aangevuld.

▪ **Reserve onderzoek dorps huis/wijkcentrum MB**

= vrije reserve

Deze reserve is gevormd om een onderzoek te kunnen starten naar de behoefte aan en de realisatiemogelijkheden van een dorps huis/wijkcentrum in Middenbeemster. Uit het voordelige resultaat in 2007 is een bedrag van €35.000,- beschikbaar gesteld.

⇒ ***Egalisatierekeningen (bestemmingsreserves) die dienen om ongewenst schommelingen in de gemeentelijke tarieven op te vangen.***

▪ **Reserve vervanging/renovatie riolering**

= dekkingsreserve

De reserve vervanging/renovatie riolering is in 1986 gevormd door een storting van fl. 25.000 ten laste van de exploitatie. Het doel van deze reserve is om fluctuaties in de tarieven als gevolg van groot onderhoud en / of vervanging van riolering op te kunnen vangen.

Het verloop van deze reserve vanaf 2003 tot heden is als volgt:

|   |   |           |   |                   |
|---|---|-----------|---|-------------------|
| • Stand per 1 januari 2003                                      |   |           | € | 494.727,16        |
| • Toevoegingen:   |   |           |   |                   |
| - 2007: saldo van lasten / baten riolering en waterzuivering    | € | 21.917,95 |   |                   |
| - 2008: idem  | € | 27.336,17 |   |                   |
| <i>Totaal toevoegingen</i>                                      |   |           | € | 49.254,12         |
| • Onttrekkingen:  |   |           |   |                   |
| - 2003: saldo van de lasten / baten riolering en waterzuivering | € | 30.959,80 |   |                   |
| - 2004: idem  | € | 27.836,19 |   |                   |
| - 2005: idem  | € | 5.465,14  |   |                   |
| - 2006: idem  | € | 4.086,47  |   |                   |
| <i>Totaal onttrekkingen</i>                                     |   |           | € | 68.347,60         |
| • Stand per 31 december 2008                                    |   |           | € | <b>475.633,68</b> |

De kosten met betrekking tot de vervanging/renovatie riolering worden in de begroting budgetneutraal geraamd. Een eventueel saldo wordt verrekend middels deze reserve.

Met ingang van 2005 wordt 25% van de kosten van straatreiniging toekent aan de kosten riolering.

▪ **Reserve egalisatie afvalstoffenheffing**

= dekkingsreserve

Bij de vaststelling van de begroting 1995 is besloten een egalisatiereserve afvalstoffenheffing in te stellen met de bedoeling de tariefsverhogingen van deze heffing te beperken. Aanvankelijk was berekend, dat de reserve in de eerste jaren een negatief saldo zou hebben. Door de gunstige ontwikkelingen bij de kosten van afvalverwijdering en -verwerking is hier nog geen sprake van geweest.

Het verloop van deze reserve vanaf 2003 is als volgt:

|  |   |           |   |                   |
|--|---|-----------|---|-------------------|
| • Stand per 1 januari 2003   |   |           | € | 10.081,94         |
| • Toevoegingen:  |   |           |   |                   |
| - 2003: saldo van de lasten / baten afvalverwijdering /-verwerking | € | 36.215,21 |   |                   |
| - 2004: idem   | € | 31.027,81 |   |                   |
| - 2005: idem   | € | 98.607,21 |   |                   |
| - 2006: idem   | € | 59.849,89 |   |                   |
| - 2007: idem   | € | 33.062,46 |   |                   |
| - 2008: idem   | € | 5.982,13  |   |                   |
| <i>Totaal toevoegingen</i>   |   |           | € | 264.744,71        |
| • Stand per 31 december 2008                                       |   |           | € | <b>274.826,65</b> |

De kosten van reiniging worden in de begroting budgetneutraal geraamd. Een eventueel saldo wordt verrekend middels deze reserve.

Ook is het mogelijk om deze reserve aan te wenden voor over enkele jaren voorziene uitbreidingsinvesteringen op het gebied van afvalverwijdering en -verwerking. Een en ander om een sprongsgewijze verhoging van de tarieven te voorkomen.

Met ingang van 2005 wordt 10% van de kosten van straatreiniging toekent aan de kosten reiniging..

⇒ ***Egalisatierekeningen (bestemmingsreserves) die dienen om eenmalig ontvangen investeringsbijdragen gedurende de gebruiksduur van het investeringsgoed in jaarlijkse termijnen ten gunste van de exploitatie te laten komen.***

▪ **De dekkingsreserves in verband de bruto waardering vaste activa**

= dekkingsreserves

Met ingang van 1995 hanteert de gemeente Beemster als waarderingsgrondslag voor vaste activa (investeringen) de bruto methode. Deze methode houdt in dat de activa (investeringen) worden geactiveerd voor de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en dat de ontvangen bijdragen of subsidies voor deze investeringen als reserve worden verantwoord.

Deze methode kan als volgt worden samengevat:

- de uitgegeven bedragen voor investeringen worden tot hun volledige omvang opgenomen; op deze bruto bedragen wordt vervolgens ook afgeschreven
- ontvangen bijdragen of subsidies worden als reserve verantwoord; gedurende de periode van afschrijving worden de middelen van die reserve ten bate van de exploitatie aangewend
- hetzelfde vindt plaats bij de reserves die bedoeld waren voor éénmalige aanwending; de bespaarde rente van deze reserve wordt dan ook uiteraard ten bate van de exploitatie gebracht

Deze bestemmingsreserves worden dus gebruikt voor de structurele dekking van exploitatie uitgaven (kapitaallasten) en worden daarom ook aangeduid als dekkingsreserves.

## **Bijlage 2 : overzicht van voorzieningen en toelichting**

### **Overzicht van de voorzieningen bij de gemeente Beemster per 31-12-2008:**

|   |             | Saldo             |
|---|-------------|-------------------|
| <b>Voorzieningen algemeen</b>                               |             |                   |
| voorziening wachtgelden wethouders                          | € 277.030   |                   |
| voorziening dubieuze debiteuren soza                        | € 5.091     |                   |
| <b>subtotaal</b>  |             | <b>€ 282.121</b>  |
| <b>Voorzieningen cyclisch onderhoud gebouwen</b>            |             |                   |
| gemeentehuis Rijn Middelburgstraat 1 MB                     | €128.394    |                   |
| loods gemeentewerken Insulindeweg 2 MB                      | € 53.426    |                   |
| brandweerkazerne Kl. Hogetoornlaan 5 MB                     | € 23.296    |                   |
| obs "de Blauwe Morgenster"                                  | €131.077    |                   |
| obs "de Blauwe Perelaar"                                    | €109.522    |                   |
| obs "de Bonte Klaver"                                       | € 69.880    |                   |
| rks "de Lourdesschool"                                      | € 18.961    |                   |
| cultureel centrum Onder de Linden te MB                     | € 39.845    |                   |
| Middenweg 171 MB / Travaille                                | € 873 -/-   |                   |
| kerktoren Middenweg 148 MB                                  | € 31.795    |                   |
| oorlogsmonumenten   | € 3.567     |                   |
| kinderdagverblijf N. Cromhoutlaan 3 MB                      | € 26.786    |                   |
| buitenschoolse opvang T. de Coeneplein 6                    | € 8.979 -/- |                   |
| Beejee gebouw B. Hollanderstraat 9 MB                       | € 11.644    |                   |
| kruisgebouw Pr. Mauritsstraat 4/6 MB                        | € 32.958    |                   |
| berging begraafplaats N. Cromhoutlaan 4 MB                  | € 2.534 -/- |                   |
| woningen Middenweg 141/143 MB                               | € 14.262    |                   |
| woning Rijperweg 81 MB                                      | € 15.431    |                   |
| woningen Rijperweg 108/110/111 MB                           | € 18.641    |                   |
| <b>subtotaal</b>  |             | <b>€ 753.148</b>  |
| <b>Voorzieningen m.b.t. specifieke bijdragen van derden</b> |             |                   |
| voorziening project "Land van Leeghwater"                   | €49.444     |                   |
| voorziening afkoopsommen onderhoud graven                   | €63.138     |                   |
| <b>subtotaal</b>  |             | <b>€ 112.582</b>  |
| <b>TOTAAL VOORZIENINGEN</b>                                 |             | <b>€1.147.851</b> |

### **Toelichting op voorzieningen**

#### Voorziening wachtgelden wethouders

Met ingang van 1995 is als gevolg van de gewijzigde voorschriften een voorziening gevormd voor de wachtgeldverplichting die ontstaat als een wethouder stopt met het vervullen van zijn taak. Oud wethouders hebben minimaal 2 jaar en maximaal 6 jaar recht op een wachtgelduitkering. Dit recht wordt dus in 6 jaar opgebouwd. Per dienstjaar wordt 1/6 deel van de wachtgeldaanspraak verdiend. De hoogte van de wachtgelduitkering is dus afhankelijk van het aantal dienstjaren van de wethouder en is het eerste jaar 80% en de daaropvolgende 5 jaren 70% van de laatst genoten wedde.

|   |                     |
|---|---------------------|
| Stand voorziening per 01-01-2008                  | €310.569            |
| Toevoeging ten laste van de exploitatie           | € -                 |
| <u>Uitkeringen ten laste van voorziening</u>      | <u>€ 33.539 -/-</u> |
| Totaal wachtgeldverplichting per 31 december 2008 | € 277.030           |

#### Voorzieningen cyclisch onderhoud gebouwen

Het periodieke meerjarig onderhoud (cyclisch onderhoud) heeft een conserverend karakter en dient ter instandhouding van het actief gedurende de geplande gebruiksduur, bijvoorbeeld het schilderen van een gebouw.



Voor elke onderhoudsvoorziening is een onderhoudsplan opgesteld, waarin is opgenomen wanneer welke uitgaven zullen plaatsvinden. De jaarlijkse storting in de voorzieningen en het noodzakelijke niveau kan worden bepaald op grond van dit plan (1/10 deel van de totale uitgaven, excl. uitgaven begrotingsjaar, voor de komende 10 jaren, wordt jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht). Jaarlijks wordt op de balansdatum aan de hand van de geactualiseerde en bijgestelde onderhoudsplannen gekeken of de ingestelde voorzieningen dekkend zijn voor de achterliggende verplichtingen. De mutaties in de voorziening wegens toevoegingen of door vrijval vloeien uitsluitend voort uit het aanpassen van een nieuw noodzakelijk niveau.

De werkelijke uitgaven van onderhoud worden vervolgens uit de voorziening gedaan. Door het vormen van een onderhoudsvoorziening kunnen fluctuaties in exploitatiekosten en risico's worden opgevangen.

Voorzieningen m.b.t. specifieke bijdragen aan derden

Bijdragen van derden waarvan de bestemming gebonden is, zijn geclassificeerd onder de voorzieningen. De opbrengsten van het legaat worden als bate in de exploitatie meegenomen en de uitgaven als last. Een eventueel positief saldo in enig jaar dient aan de voorziening te worden toegevoegd.

## **Bijlage 3 : Relevante wetteksten uit het BBV**

### ***Titel 2.3 De paragrafen***

#### **Artikel 11**

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
  - a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. De paragraaf betreffende de weerstandsvermogen bevat ten minste:
  - a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;

### ***Titel 2.4 Het overzicht van baten en lasten en de toelichting***

#### **Artikel 17**

Het overzicht van baten en lasten bevat:

- d. de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma:

### ***Titel 2.5 De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting***

#### **Artikel 20**

2. Afzonderlijke aandacht wordt besteedt aan:
  - d. de stand en het verloop van de reserves

#### **Artikel 27**

1. de programmarekening bevat:
  - d. de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

### ***Titel 4.5 De balans en de toelichting***

#### ***Paragraaf vaste passiva***

#### **Artikel 41**

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

#### **Artikel 42**

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming uit de programmarekening.
2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

#### **Artikel 43**

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
  - a. de algemene reserve;
  - b. de bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
  - c. overige bestemmingsreserves
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

#### **Artikel 44**

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
  - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
  - b. op de balansdatum bestaande risico's te zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
  - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

2. Tot die voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

#### **Artikel 45**

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

#### **Artikel 49**

In de balans worden onder de overlopende passiva opgenomen:

- b. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;

#### ***Paragraaf 4.5.7 Toelichting op de balans***

#### **Artikel 54**

1. In de toelichting op de balans worden de aard en de reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan toegelicht.
2. Per reserve wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:
  - a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
  - b. de toevoegingen of onttrekkingen via de resultaatsbestemming bij de programmarekening;
  - c. de toevoegingen of onttrekkingen uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar;
  - d. de verminderingen in verband met de afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd;
  - e. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

#### **Artikel 55**

1. In de toelichting op de balans worden de aard en de reden van elke voorziening en de wijzigingen daaraan toegelicht.
2. Per voorziening wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:
  - a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
  - b. de toevoegingen;
  - c. ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevalen bedragen;
  - d. de aanwendungen;
  - e. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.